

Да ўвагі!

Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

На рэспубліканскім семінары па пытаннях жыллёва-камунальнай гаспадаркі А.Р.Лукашэнка заўважыў: «Тое, што 66 працэнтаў насельніцтва краіны становіць ацэньваюць работу жыллёва-камунальных служб у сваім раёне, горадзе, — гэта ўжо нядрэнна. Праўда, я падвяргаю сумненню, што амаль 70 працэнтаў так задаволены ці хоць крыху задаволены развіццём ЖКГ. Дай бог, каб гэта было так».

Мастачка Ірына Пуставалава таксама сумняваецца ў тым, што амаль дзве трэці насельніцтва ў нас задаволены работай жыллёва-камунальных службаў. На яе погляд, высокую лічбу можна вывесці і вось такім чынам...

...

Калі Вам трэба працягнуць падпіску на
“Народную Волю” на лістапад, то зрабіце гэта,
калі ласка, да 26 кастрычніка. Не спазніцеся!

БЕЗ РУЖОВЫХ АКУЛЯРАЎ

Аляксандр КЛАСКОЎСкі,
спецыяльна для “Народнай Волі”

Маршы ў тупік?

“Гарачая восень” скончылася, так і не пачаўшыся. У мінулую суботу пасля маладзяднага дэ хуткацэнага “Маршу абураных беларусаў 2.0” завадатар вулічных пратэстаў Мікола Статкевіч абвясціў, што наступным разам маркуе спадзіць акцыю на Дзень Волі, гэта значыць аж увесну.

На маршы ж 21 кастрычніка назіральнікі налічылі паўтары-дзве сотні чалавек. Гэта ўсё-ўсё. У натоўпе ж было шмат журналістаў ды “людзей у цывільным”. Карацей, гэтае вулічнае выступленне відавочна не напалохала ўлады. Хутэй, што яно толькі ўзмацніла расчараванне праціўнікаў рэжыму.

Увогуле сёння рэжым выяўляе, бадай што, большую гнуткасць, чым тыя, хто называе сябе апазіцыянерамі. Улады зрабілі свае высновы з пратэстаў супраць дэкрэта №3. Па-першае, фактычна замарозілі сам дэкрэт. Па-другое, творча скарысталі для расцягвання пратэстнага гэтагэналу тактыку дробнага фолу. Ну і, нарэшце, кіроўным вярхам папэнціла з эканамічнай кан’юнктуры, што дазваляе пакрысе ўзняцца заробкі.

Тактыка ж дробнага фолу палягае ў тым, што аматараў вулічных выступленняў затрымліваюць прэвентыўна, караюць кароткатэрміновымі арыштамі ды штрафамі. Пры гэтым самі акцыі не разганяюць, так што ў Захад ням падстаў казаць пра разгалу міліцэйскіх друкчоў. 15 сутак — не той тэрмін, каб кагосьці абвясціць палітвязнем. Ну а штрафы — фармальна за парушэнне закона, бо акцыі недазволены. А ў Еўропе і самі вялікія законнікі.

Беларусы ж нават не столькі запалоханы, колькі мысляць рацыянальна. Яны задаюць сабе простасе пытанне: а дзеля чаго? Дзеля чаго выходзіць на вуліцу менавіта сёння, рызыкаючы трапіць на Акрэсціна, атрымаць штраф, большы за сярэдні заробак, высець з працы ці вучобы? Для многіх гэта занадта дарагага цана за сімвалічную дэманстрацыю палітычнай пазіцыі. А большага, лічачы яны, сёння такім чынам відавочна не даможацца. Таму так мала ўдзельнікаў, ды і ў падару Беларускага нацыянальнага кангрэса відавочна менш імпульсу. Мацнее ўражанне, што акцыі ладзяцца найперш дзеля падтрымання іміджу. Яны не надта прадуманыя, слаба арганізаваныя, лозунгі шаблонныя.

Напрыклад, “Марш абураных беларусаў 2.0” па інерцыі быў скіраваны найперш супраць дэкрэта №3. Але ж “дармадэскі збор” прыпынены, нават вярнулі грошы тым, хто папашаўся заплаціць; сам дэкрэт значна перапрацаваны, і новы варыянт яшчэ не пачаў дзейнічаць. Дык супраць чаго пратэст? Патрабаванне ўзняць заробкі — папуліскае. Па іроніі лёсу, таго ж патрабуе ад вертыкалі і Аляксандр Лукашэнка (і ў яго болей магчымасцяў дамагчыся свайго, чым у кіраўніка БНК Статкевіча). Арганізатары маршу паспрабавалі скарыстаць вострую

пасля гібелі ў Печач салдата Аляксандра Коржыча тэму дзедаўшчыны ў войску, але яна прагучала не надта выразна, праз коску.

Больш за тое, і ў гэтым пытанні апазіцыя дзейнічае паасобку. Правацэнтрсты, напрыклад, спрабуюць збіраць подпісы за адстаўку міністра абароны, але іх не ўбачыш на акцыі Статкевіча (як і наадварот), бо адносіны між пльмямі ў апазіцыі — мякка кажучы, не таварыскія. І гэта міжусобіца таксама не дадае імпульсу палітызаваным беларусам: хай, маўляў, правадчыры між сабой разбярэцца, перш чым нас клікаць на плошчу ці куды. І толькі падстаўляць пад удар, бо амбіцыі у іх аж занадта, а ўплыву на масы, рэсурс — незадыздрысны.

Ідэя ж Плошчы (як апафеоз вулічных акцый) на сёння відавочна страціла прывабны арэол. І ў значнай ступені (калі вывесці за дужкі ўплыву украінскіх падзей) яе дыскрэдытавалі акцыі дзеля акцый, што ладзіліся тутэйшымі апазіцыійнымі лідарамі найперш каб падтрымаць уласнае рэнаме. Нават адносна масавага Плошча-2010 была адметная не толькі брутальным разгонам ды наступнымі пасадакмі, але і жажлівым бязладдзем сярод арганізатараў, у якіх і блізка не было годнага супольнага плана.

Сёння ж з шэрагу прычын рэвалюцыйны, умоўна кажучы, сцэнарый, выглядае тым болей ілюзорны (не кажучы ўжо пра яго велізарныя выдаткі). Дык што, спытаецеся вы, сядзець як мыш пад мятлой? Зусім не. Але, перш чым клікаць на вулічную акцыю, варта прадумаваць яе да дробязі (уклучна з пытаннем як мага большай бяспекі ўдзельнікаў), максімальна кансалідаваць актыў і рэсурсы, а не ператвараць у маргінальны рытуал без драйву і дасягальных мэт. Сёння ж, насуперак гэтай арганізатараў (чыёй мужнасці і ўпартасці варта аддаць належнае), ніякага пашырэння абсягу свабоды не адбываецца. Гэты від актыўнасці закансерваваўся ў маргінальнай нішы. Яшчэ болей, у вачах многіх ідэя вулічнага пратэсту дэвальвувецца, дыскрэдытуецца.

Вось некаторыя лідары прыныцывае не хочуць хадзіць у адведзены пад масавыя мерапрыемствы парк побач са сталічнай плошчай Бангалор. Але калі сабраць на гэтым, як грэбліва кажа хто-кольвек, “сабачым выгане” 150–200 тысяч чалавек, то і міліцыя, і вертыкаль будучы ў шаўкоўныя. І на самым версе да паграбаванняў прыслухоўваюцца.

Так што пытанне пытанняў для палітычнай апазіцыі — уплыву на масавы электарат. Зразумела, чарнавая праца з насельніцтвам — рэч няўздзячная. Але іншага шляху ў палітычных апанентаў цяперашняй сістэмы няма. Бо сама сістэма, як бачым, жывучая і даволі спрытная. Народ жа не тое што такі ўжо несваядом — ён проста прыкідвае, дзеля чаго (і ці варта ўвогуле) перці на ражон без дай прычыны.

КАДРЫ

Требуется... директор!

В Минской области катастрофически не хватает управленцев. К такому выводу проходишь, открыв раздел «Вакансии» Миноблсисполкома.

Судите сами: в Борисовском районе свободны должности гендиректора ОАО «Борисовдрев», директора ОАО «Здравушка-милк», директора ОАО «Птицефабрика Белятичи».

В Вилейском районе нет директоров ОАО «Вилейский комбикормовый завод» и «Вилейский райгазсервис». В Клецком районе ищут руководителя ОАО «Грицевичи» и директора коммунального сельскохозяйственного унитарного предприятия «Племенной завод «Красная звезда».

В Пуховичском районе требуются директор ОАО «Завод горного воска», директор КИДПУП «Марыногорский завод железобетонных изделий» и директор ОАО «Пуховичский комбинат хлебопродуктов».

В Солигорском районе нет директора в ОАО «Беларускалий-Агро», в Молодечно — в ПРУП «Молодечненский завод порошковой металлургии».

И это еще далеко не весь список вакантных директорских кресел!

В чем причина такого дефицита кадров? Невысокие зарплаты и большая ответственность?

За комментарием «Народная Воля» обратилась к исполняющему обязанности начальника главного управления организационно-кадровой работы Миноблсисполкома Елене Кунцевич.

— На сайте изложены только факты, — говорит Елена Константиновна. — А то, что в некоторых районах не хватает трех или даже пяти руководителей, — так там разные отрасли представлены. Все нормально, тем более в последнее время количество вакансий значительно сократилось.

— Еще пару лет назад управленцы не очень охотно шли в госсектор...

— Сегодня я не сказала бы, что эта тенденция по-прежнему актуальна. Среди тех вакансий, что есть на сайте, найдется штук пять организаций, где тот, кто находится в кадровом резерве, является заместителем руководителя и уже исполняет обязанности директора предприятия. И сейчас проходит своеобразную проверку — такой испытательный пери-

од. Назначение руководителя произойдет после того, как подведутся итоги за какой-то определенный период. Поэтому на сегодняшний день ситуация с руководящими кадрами в Минской области вообще не является критичной.

— Немало скандалов в последнее время было связано с ОАО «Борисовдрев». Смотрю, должность гендиректора этого предприятия снова вакантна...

— Уже есть кандидатура на эту должность, просто идет длительное согласование контракта. И в данном случае республиканские органы также участвуют в согласовании кандидатуры гендиректора, идет проверка. Сами понимаете — задачи перед руководителем предприятия ставятся непростые.

Но огульно делать вывод по вакансиям сайта о том, что не хватает директоров, невозможно. Потому что половина вакансий будет занята резервистами, которые проходят проверку. А по другой половине вакансий тоже уже с кандидатурами есть ясность, но идет согласование контрактов, оплаты труда, поставленных задач и так далее.

Должна заметить, что в последнее время ситуация с руководящим кадровым составом намного улучшилась. Конечно, было бы идеально, если бы всех назначили в один день. Но увы — процедурные вопросы.

— А что скажете по поводу зарплат? Еще относительно недавно независимые экономисты отмечали, что директора некоторых предприятий зарабатывали довольно скромно. А ответственность — огромная!

— Зароботная плата руководителя очень зависит от результатов его труда. И если руководитель настроен на результат, то рано или поздно заработает хорошую зарплату. А если кто-то по-прежнему по-советски рассчитывает получать «получку» — ну, извините... Да и добьется ли успеха такой руководитель?

Хочешь заработать — зарабатывай, все в твоих руках.

Если предприятие показывает хорошие результаты, то и директор зарплатой не обижается.

Марина КОКТЫШ.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

Тамара СЯРГЕЙ:
«Падпалкоўніку
Гаркаваму
я спачуваю...»

Хутка будзе два гады, як на чыгуначным вакзале Мінска ў дзень інаўгурацыі Аляксандра Лукашэнка па абвінавачанні ў крадзяжы была затрымана юрыст і праваабаронца Тамара Сяргей.

Амаль два гады яна спрабуе даказаць, што гэта затрыманне адбывалася незаконна, а таксама прыцягнуць да крымінальнай адказнасці за лжывы данос грамадзянку “Тарасову Т.Н.”, якая абвінаваціла праваабаронцу ў рабаванні 300 долараў.

На якой стадыі справа Тамары Сяргей знаходзіцца зараз?

— За гэты час я падала больш за 10 скаргаў у розныя інстанцыі, — распавядае праваабаронца. — Пісала ў Мінскую транспартную пракуратуру, пракуратуру Мінскай вобласці і пракуратуру Мінска, звярталася і да міністра ўнутраных спраў Ігара Шуневіча і да генпракурора Аляксандра Каноўка.

Увесь час ідуць адпіскі. У дзеяннях супрацоўнікаў мінскага АУС на транспарце падпалкоўніка Сяргея Гаркавага і старшага прапаршыка Сяргея Махнача, якія мяне затрымлівалі, ніхто — ні правяраючы з ГУУС Мінгарвыканкама, ні пракурорскія работнікі — парушэнняў заканадаўства не знаходзяць. І гэта пры тым, што, як высветлілася, ніякай пісьмовай заявы ад грамадзянкі Тарасавай ніхто не прымаў, яе пашпартныя дадзеныя не запісаў. Чаму тады мяне затрымалі, дапытвалі, абшуквалі? Больш за 4 гадзіны я правяла ў пастарунку!

Паводле нашых законаў, заява ў міліцыю прымаецца толькі ў пісьмовай форме і чалавек абавязкова папярэджаецца пра адказнасць за лжывы данос. Ананімныя звароты не прымаюцца да разгляду, і тым больш па аналімах, калі гэта не паведамленне аб выбуху або тэракце, не праводзяцца працэсуальныя дзеянні! Гаркавы і Махнач груба парушылі ўстаноўлены парадак — гэта ж відавочна. Але на гэта заплюшчваюць вочы і калегі-міліцыянеры, супрацоўнікі пракуратуры.

Спрабавала я прыцягнуць да крымінальнай адказнасці і “Тарасову Т.Н.”. Але вы ж ведаеце, які адказ атрымала? Такая грамадзянка, “згодна з даведкай з адрасна-даведкачнага бюро, у Рэспубліцы Беларусь не значыцца”. Яшчэ больш нахабна выглядала іншая аргументацыя правяраючых, якая сведчыла пра тое, што шукаць паклёпніцу ніхто не будзе. Мне адказалі, што грамадзянка, якая назвала сябе Тарасавай, магла “добрасумленна памяляцца” і таму ў яе дзеяннях “адсутнічаюць прыкметы складу злачынства, прадудледжанага арт.400 КК Рэспублікі Беларусь (заведама лжывы данос)”.

— То бок даказаць сваю правату ў вас не атрымалася?

— Я яшчэ не скончыла барацьбу. У верасні атрымала адказ на сваю чарговую скаргу з Генеральнай пракуратуры за подпісам начальніка ўпраўлення па наглядаць за выкананнем заканадаўства на транспарце і ў мытных органах Анатоля Дудкіна.

Па сутнасці, у ім няма адказу ні на адно маё пытанне. Фармулёўкі, магчыма, крыху іншыя, але сутнасць не мяняецца. А.К.Дудкін напісаў, што дзеянні міліцыянераў, якія мяне затрымлівалі, “адпавядаюць патрабаванням крымінальна-працэсуальнага заканадаўства, парушэнняў не бачна”. У сувязі з гэтым ням падстаў для прыняцця мер пракурорскага рэагавання. У выпадку нягоды я магу абскардзіць гэтае рашэнне ў кіраўніцтва Генеральнай пракуратуры.

— Будзеце гэта рабіць? Вы ж ужо звярталіся сабе да генпракурора Аляксандра Каноўка...

— Звярталася на самым пачатку ўсёй гэтай абсурднай гісторыі, 11 лістапада 2015 года. Прайшло амаль два гады, шмат што змянілася.

Безумоўна, з адказу Дудкіна бачна пазіцыя Генпракуратуры. Тым не менш я ўсё роўна буду намагацца сустрэчы з намеснікам генпракурора. Чаму гэта для мяне важна?

Справа ў тым, што калі мне далі адказ з

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Генпракуратуры, значыць, ёсць матэрыялы правёркі. Хачу з імі азнаёміцца і потым канкрэтна аднаму з кіраўнікоў ведамства на асабістым прыёме задаць свае пытанні. Якім чынам праводзілася правёрка, што нават у гэтым адказе яны пасаромеліся напісаць прозвішча асобы, якая зваявіла, што я скрала ў яе грошы?! Прозвішча “Тарасова Т.Н.” у адказе Генпракуратуры нават не ўзгадваецца. Думаю, невяпадкова. На мой погляд, у пракуратуры выдатна разумеюць абсурднасць сітуацыі, якая склалася, калі паводле вуснай заявы невядомай грамадзянкі затрымліваюць чалавека. Гэта тое самае, што я прыйду ў кабінет да чыноўніка і скажу: «Я — Сяргей Т.Е.». І што, будзе ён са мной размаўляць?

— Тамара, вы сама не раз тлумачылі прычыны ініцыятыў: маўляў, гэта была правакацыя...

— ...і ў кожным новым адказе, у тым ліку і ў апошнім з Генпракуратуры, я атрымліваю новыя доказы таго, што маю рацыю.

Я абсалютна ўпэўнена, што гэта была правакацыя, арганізаваная спецслужбай, а падпалкоўнік Гаркавы ўсяго толькі выканаўца, якога цяпер так назірабна абараняюць. Яго, я лічу, выкарыстоўвалі ўцёмную. Таму аперацыя па затрыманні Сяргея і прайшла так карава. Калі б Гаркавы атрымаў указанне затрымаць мяне хадзі б за дзень да спецаперацыі, ён, напэўна, падрыхтаваўся б і правёў яе больш годна. А так, я лічу, у яго не было часу абдумаць, як усё пісьменна абставіць. Ліялі, як кажучы, з таго, што было. А пад рукой апынулася відавочна асацыяльная асоба, якой за непрыдзявае абвінавачанне паабалці нейкі бонус ад міліцыі. Таму паклёпніцу ніхто і не шукае.

— Калі гэта спланаваная правакацыя, навошта два гады вы спрабуеце даказаць тое, што, хутэй за ўсё, не дакажана? Вы ж ведаеце, што будзеце атрымліваць адпіскі ў адказ на свае скаргі.

— Магчыма, я не дакажу афіцыйна, што Гаркавы і Махнач затрымалі мяне незаконна. Але ж яны гэта ведаюць, і міністр унутраных спраў, і генпракурор, і іншыя чыны ў пагонах — усе яны гэта ведаюць. Больш за тое, на сваім прыкладзе я паказваю іншым беларусам, што ў нашай краіне трэба быць гатовым да такіх правакацый і не баяцца іх. Калі б так, як я, дзейнічалі ўсе, хто ў той ці іншай ступені сутыкнуўся з міліцэйскім свавольствам, то наша міліцыя, думаю, вяла б сябе па-іншаму, супрацоўнікі праваахоўных органаў задумаліся б, дзеля чаго яны ўсё гэта робяць...

Я ўпэўнена, што пераважная большасць тых, хто сёння служыць у органах унутраных спраў, ішлі туды не з думкай парушаць закон. Яны кіраваліся зусім іншымі мэтаймі. А зараз, дасягнуўшы пасады, звання, вымушаны выконваць чысцё абсурдныя ўказанні. Таму як мага часцей усе падобныя сітуацыі трэба даводзіць да лагічнага канца. І я гатовая аказаць дапамогу тым, хто апынуўся ў аналагічнай або падобнай сітуацыі.

— А з падпалкоўнікам Гаркавым вы не сустракаліся? Не хацелі пагладзець яму ў вочы?

— У нейкай ступені падпалкоўніку Гаркаваму я спачуваю. Я думаю, яму не вельмі падабалася выконваць незаконнае ўказанне. Ён таксама закладнік сістэмы, якая выбудавана ў Беларусі. Калі мы не навучымся супрацьстаяць сістэме гвалту, у краіны не будзе будучыні.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

КРЫМІНАЛ

Не схаваецца...

Аб’яўлены ў вышук 28-гадовы вадзіцель BMW, які ў ноч на 7 кастрычніка збіў таксіста і паспрабаваў збегчы. Ён быў затрыманы, але затым адпущаны. Пакуль узбуджалася крымінальная справа, ён з’ехаў з Беларусі.

Следчы камітэт аб’явіў яго ў вышук. Паводле некаторай інфармацыі, месца знаходжання мужчыны вядома.

<http://www.nv-online.info>
24 КАСТРЫЧНИКА 2017 г.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Медалёвыя страсці ў чэмпіянаце Беларусі па футболе набылі скандальнае адценне

Да заканчэння першынства застаюцца чатыры туры, а ў верхняй частцы турнірнай табліцы сітуацыя настолькі забытаная, што яўнага фаварыта вызначыць ніхто не бярэцца. Калі раней нязменны чэмпіён апошніх гадоў – барысаўскі БАТЭ – датэрмінова, за некалькі тураў да фінішу чэмпіянату, элегантна афармляў “золата”, то зараз – поўная нявызначанасць. Вядома толькі адно: амаль са стопрацэнтнай упэўненасцю можна казаць, што медалі разыграюць БАТЭ, мінскае “Дынама” і салігорскі “Шахцёр”.

З аднаго боку, для балеблычыкаў такі паварот падзей толькі ў радасць: інтрыга, невядомасць да апошняга, эмоцыі і павышаная цікавасць... Але адназначна можна сцвярджаць, што гэтае першынство будзе і адным з самых скандальных. Справа ў тым, што днямі дысцыплінарны камітэт Асацыяцыі “Беларуская федэрацыя футбола” прысудзіў БАТЭ тэхнічнае паражэнне ў матчы са «Слуцкам» – 0:3 (у той гульні барысаўчане перамаглі з лікам 6:0. – Аўт.). Прычынай называлася неправераная заяўка на гульні запаснога варагара Сяргея Верамко.

Раней Верамко быў дыскваліфікаваны на пяць матчаў і аштрафаваны на 50 базавых велічыняў. Пяць матчаў дыскваліфікацыі скончыліся акурат перад паядынкам БАТЭ са «Слуцкам», які адбыўся 23 верасня. Верамко заявіў, што аплаціў штраф 22 верасня, але грошы паступілі на рахунак федэрацыі толькі 27-га. Высветлілася так-

сама, што федэрацыя выставіла рахунак на аплату штрафу з няправільнымі лічбамі.

Адным словам, як кажуць, усё змяшалася ў доме Аблонскіх. Хаця тры ачкі з БАТЭ ўсё-такі знялі, бо, маўляў, да аплаты штрафу клуб не меў права заяўляць Верамко на матч. У гэтай сітуацыі селі ў лужыну ўсе. Сам варагара, які цягнуў з аплатай да апошняга. Клуб, які не хацеў ускладняць такія арганізацыйныя моманты на сябе, а даверыўся футбалісту (і гэта яму можа вельмі дорага каштаваць). Натуральна, федэрацыя, якая паказала непрафесіяналізм сваіх асобных супрацоўнікаў. Як увуюле можна выставіць няправільны рахунак, калі справа ідзе пра залатыя медалі чэмпіянату? Вы ж самі сябе выстаўляеце на пасмешышча!

Дарэчы, барысаўскі клуб не пагадзіўся з рашэннем дысцыплінарнага камітэта і, наколькі вядома, будзе яго абскарджваць. Для БАТЭ гэта скандальная гісторыя наогул тэст на трываласць. Барысаўчане змагаюцца не толькі ў нацыянальным першынстве, але і ў Лізе Еўропы, таму барацьбу трэба весці на два франты. А калі ўлічваць “справу Верамко”, то і на ўсе тры. Пабачым, ці выдзюжыць чэмпіён...

Вось вынікі матчаў 26-га тура: “Крумкачы” (Мінск) – “Гарадзея” – 0:3, “Нафтан” (Наваполацк) – “Дынама” (Брэст) – 0:4, “Нёман” (Гродна) – “Гомель” – 3:0, “Дынама” (Мінск) – “Славія” (Мазыр) – 0:0, “Слуцк” – “Іслач” (Мінскі раён) – 1:3, “Віцебск” – “Шахцёр” (Салігорск) – 1:2.

Алесь СІВЫ.

Турнірнае становішча

Каманды	Гульні	Выйгрышы	Нічыі	Паражэнні	Мячы	Ачкі
Шахцёр	26	18	5	3	43–15	59
Дынама (Мн)	26	18	2	6	34–13	56
БАТЭ	25	17	3	5	42–15	54
Тарпеда-БелАЗ	25	12	8	5	36–20	44
Нёман	26	12	7	7	37–26	43
Слуцк	26	12	7	7	29–23	43
Дынама (Бр)	26	11	8	7	42–25	41
Віцебск	26	10	7	9	30–30	37
Гарадзея	26	8	10	8	32–30	34
Гомель	26	7	7	12	21–24	28
Днепр	25	5	7	13	21–40	22
Крумкачы	26	4	10	12	24–42	22
Мінск	25	3	12	10	16–32	21
Славія	26	4	8	14	22–40	20
Іслач	26	7	4	15	21–40	18
Нафтан	26	3	5	18	13–48	9

P.S. У турнірнай табліцы не ўлічаны матчы “Днепр” (Магілёў) – БАТЭ (Барысаў) і “Тарпеда-БелАЗ” (Жодзіна) – “Мінск”, якія адбыліся ўчора вечарам.

ДЕЛИМСЯ ОПЫТОМ

И снова... сев

Когда наступает устойчивое похолодание до +2...+3°C, что обычно бывает в конце октября, я приступаю к озимым посевам моркови, свеклы, петрушки, салата, лука-овсюжки и других культур. Главное, чтобы семена не успели прорасти осенью.

Для подзимних посевов свеклы, моркови и петрушки выбираю сорта, устойчивые к цветущности (свекла – Подзимняя А-474 и Холодостойкая 19, морковь – Московская зимняя А-515 и Нантская 4, петрушка Обыкновенная листовая). Укроп и шпинат годятся любые.

Семена высеваю в заранее сделанные, уже промерзшие бороздки, засыпаю их заготовленной почвенной смесью или песком и мульчирую торфом или компостом. Норму посева при этом увеличиваю на одну четверть, а семена засыпаю мельче, чем при весеннем посеве, на 0,5–1 сантиметр. Учитываю то, что мор-

ковь нельзя сеять после уборки капусты, так как ее корни оставляют немало веществ, угнетающих всходы моркови. И еще: не ограничиваюсь только подзимними посевами, так как озимая морковь не пригодна для длительного хранения, ее можно использовать летом и для консервирования.

Много лет я практикую подзимние посевы не только моркови и свеклы, но и укропа, петрушки, пастернака, редиса. Это позволяет снизить весеннее напряжение работ и на две недели ускорить появление продукции. А редиска поспевает иногда на 3 недели раньше, если ее вовремя весной укрыть пленкой.

Все посевы мульчирую опилками. Лук-овсюжку (диаметром меньше 1 см) высаживаю как севок на глубину 2–3 см немного раньше, в конце октября. В отдельные годы урожай его бывает больше, чем от севка, высаженного весной.

Зинаида КОСТЕНКО.

Витебск.

Воспользуясь опытом, можно избежать многих ошибок. Например, какую почву можно считать плодородной, а какую структурной? Или – что такое богатая почва, а что такое бедная? Не можете ли ответить мне да и другим читателям на эти вопросы?

Ульяна ВЕРХОВЕЦ. г.Лиды.

АЗБУКА САДОВОДА

Почвы разные бывают

Урожай убранный, заложен на хранение. Теперь есть время почитать специальную литературу, чтобы пополюнить свои знания в овощеводстве и садоводстве. К сожалению, из книг ученых кое-какие слова мне непонятны. Например, какую почву можно считать плодородной, а какую структурной? Или – что такое богатая почва, а что такое бедная? Не можете ли ответить мне да и другим читателям на эти вопросы?

Почвы, в которых, кроме мелких частиц – песка, пыли, ила (основной состав любой почвы), содержится значительное количество перегноя и извести, называются плодородными. В такие почвы легко проникает воздух, хорошо впитывается влага. В них повышена жизнедеятельность полезных микроорганизмов, благодаря которым увеличивается запас доступных для растений питательных веществ. Поэтому такие почвы более плодородны.

Плодородной называют почву, из которой растения получают

достаточно питательных веществ всех видов и влаги. Богатая почва может содержать много питательных веществ, но из-за плохой структурности в недостаточной для растений. Бедная почва характеризуется незначительным количеством питательных веществ, доступность которых для растений ограничена также вследствие ее плохой структурности.

Некоторые овощеводы допускают ошибку, полагая, что чем беднее почва, тем больше минеральных удобрений следу-

ет в нее вносить. Большие дозы минеральных удобрений создают чрезмерно высокую концентрацию почвенного раствора в таких почвах, что вредно для растений. На бедных почвах минеральные удобрения следует вносить весной и только вместе с органическими. Наиболее эффективна в данном случае огородная удобрительная смесь, которую рекомендуют перед внесением перемешивать с перепревшим навозом или перегноем – одна часть удобрения на две части перегноя.

Раздел ведет агроном Федор ВЕРАВОЙША.

ЛІЧБЫ

Дарагі наш стадыён «Дынама»

Да канца года на рэканструкцыю сталічнай арэны гарадскія ўлады выдзелілі каля 19 мільёнаў долараў.

Паведамляецца, што самыя вялікія “траншы” будуць накіраваны таксама на будаўніцтва трэціх ліній метро (23,4 млн долараў) і цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі па мастацкай гімнастыцы (каля 11,2 млн долараў).

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Пяцідзясяты!

Беларус Максім Мірны і аўстрыец Філіп Освальд сталі пераможцамі парнага разраду Кубка Крамля.

Адметна, што для Максіма Мірнага гэта 50-ы чэмпіёнскі тытул у парным разрадзе на турнірах пад эгідай Асацыяцыі тэнісістаў-прафесіяналаў (АТР) і 5-ы трыумф у розыгрышы Кубка Крамля.

МАЗАІКА

Змяніла пашпарт...

Беларуская б'ятланістка Дар'я Блашко, двухразовая залатая медалістка юніёрскага чэмпіянату свету-2015 у Раўбінгах, атрымала ўкраінскае грамадзянства.

Паводле слоў кіраўніка Федэрацыі б'ятлона Украіны Уладзіміра Брынзака, 21-гадовая Дар'я Блашко зможа паехаць на наступны перадсезонны збор з украінскай камандай. Магчыма, што яна зможа выступіць ужо сёлетна, але гэта будзе залежаць ад адказу Беларускай федэрацыі б'ятлона. Уладзімір Брынзак ужо наведваў Беларусь, дзе абмеркаваў гэтае пытанне.

Указ прэзідэнта Украіны Пятра Парашэнкі аб наданні ўкраінскага грамадзянства Дар'і Блашко быў падпісаны ў канцы верасня.

Перавыхоўвае

Беларускі трэнер Алег Дулуб, які ўзначальвае аддзек футбольнага клубу «Чарнаморац», прызнаўся, што хоча адвесці ігракоў у турму.

«Цяпер я хацеў бы пайсці з хлопцамі ў турму. Кажу гэта шчыра. Каб паказаць ім, што ёсць не толькі футбол, але і іншае жыццё. Тады футбалісты пачынаюць шанаваць тое, што ў іх ёсць. І сума ў кантрактах тут ужо не мае ніякага значэння», – сказаў Дулуб.

Алег Дулуб трэнеруе «Чарнаморац» з верасня. Раней ён працаваў у «Гомелі», мінскім «Дынама», быў галоўным трэнерам «Крумкачоў». Перад «Чарнаморац» Дулуб трэнерваў украінскі клуб «Карпаты» (Львоў).

ШАХМАТЫ

Задача для чытачоў

Яе склаў мінчанін Чэслаў Якубоўскі, дацэнт БНТУ, даўні сябар “Народнай Волі”.

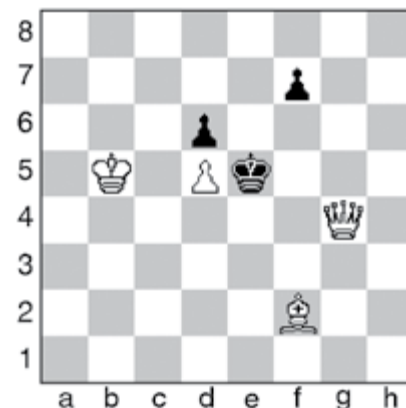
Белія: Krb5, Фg4, Cf2, nd5 (4).

Чорныя: Kpe5, np, d6, f7 (3).

Мат у 2 ходы.

Дасылаліце рашэнні на адрас

рэдакцыі (220030 г.Мінск, вул.Энгельса, 34а) або на электронны адрас: vadim_nec67@gmail.ru.

Сістэма з выбываннем

Чарговы Кубак свету ладзіўся на гэты раз у Тбілісі. Сярод 128 удзельнікаў былі і тры беларускія гросмайстры: Сяргей Жыгалка, Аляксей Аляксандраў і Кірыл Ступак. На жаль, усе трые выбылі з барацьбы ўжо ў першым раўндзе. Дарэчы, К.Ступак прайграў нашаму былому суайчынніку, які зараз выступае за Ізраіль.

Прыкладзём дзве партыі.

Юўген Наер – Аляксей Аляксандраў

1.e4 e5 2.Kf3 Kc6 3.Cc4 Cc5 4.c3 Kf6 5.d3 d6 6.Cg5 h6 7.Ch4 Fe7 8.Kbd2 a6 9.a4 Ca7 10.Fe2 Ce6 11. b4 0-0 12.0-0 Lfe8 13.Lfb1 Lab8 14.a5 C:c4 15.Kc4 Fe6 16.C:c6 F:f6 17.b5 ab 18.Lb5 Kd8 19.Lab1 La8 20.g3 Fe6 21.Kpg2 c6 22.Lb5b2 Cb8 23.La1 Cc7 24.Kb6 La6 25.Fc2 g6 26.h4 h5 27.Lbb1 Kpg7 28.Fb2 d5 29.Le1 f6 30.Fb4 Ff7 31.Lab1 C:b6 32.ab Ke6 33.d4 de 34.L:e4 ed 35.Lbe1 Laa8 36.K:d4 c5 37.K:e6+ Le6 38.F:c5 Lc6 39.F:c6 bc 40.Le7 Lb8 41.L:f7+ Kp:f7 42.Lb1 Kpe6 43.Kp:f3 Kpd5 44.b7 g5 45.Kpe3 Kpc4 46.Lpd2 gh 47.gh c5 48.Kpc2 f5 49.Lb6 f4 50.f3 Kpd5 51.Kpb3, 1:0.

Барыс Гельфанд – Кірыл Ступак

1.d4 Kf6 2.c4 e6 3.Kf3 d5 4.g3 Ce7 5.Cg2 0-0 6.0-0 Kbd7 7.Fc2 c6 8.Kbd2 b6 9.e4 Cb7 10.e5 Ke8 11.cd cd 12.Le1 Lc8 13.Fd1 Fc7 14.Kb1 b5 15.Cf1 b4 16.Cd3 h6 17.Cf4 Fb6 18.Kbd2 Ca6 19.Cc2 f5 20.ef6 L:f6 21.Lc1 Kd6 22.Ke5 Kf8 23.Kd3 Kc4 24.b3 Ka3 25.Kg4 Lf7 26.Kfe5 L:c2 27.K:f7 L:c1 28. Kfh6+ Kp:h7 29.C:c1 gh 30.K:h6 Kg6 31.Ff3 Cf8 32.Ff7+ Cg7, 1:0.

Кубак свету, што праўда, выдаўся не надта ўдалым не толькі для беларускіх гросмайстраў, але і для многіх моцных і тытулаваных шахматыстаў. Задоўга да фінальнай стадыі выбылі з барацьбы такія гранды, як экс-чэмпіён свету Уладзімір Крамнік, Вішы Ананд, Руслан Панамароў, экс-чэмпіёнка свету Хоў Іфань... Не здолеў дайсці да фіналу і дзючы чэмпіён свету нарвежац Магнус Карlsen, які астатнімі кітайскаму шахматысту.

Магнус Карlsen – Бу Сянжы

1.e4 e5 2.Cc4 Kf6 3.d3 Kc6 4.Kf3 Ce7 5.0-0 0-0 6.Cb3 d6 7.c3 Ce6 8.Le1 Fd7 9.Kbd2 Lab8 10.Cc2 d5 11.h3 h6 12.ed K:d5 13.Ke5 K:e5 14.Le5 Cd6 15.Le1 Ch3 16.gh F:h3 17.Kf1 Lb8 18.d4 f5 19.Cb3 c6 20.f4 Kp:h7 21.Cd5 cd 22.Le3 L:e3 23.C:e3 g5 24.Kp:f2 gf 25.Ff3 fe+ 26.K:e3 Fh2+ 27.Kp:f1 Lg8 28.F:f5+ Lg6 29.Kp:f1 h5 30.Kp:d1 Kp:h6 31.Kc2 h4 32.Ke1 h3 33.Kf3 Fg2 34.Ke1 Fg4+ 35.F:g4 L:g4 36.Kf3 Lg1+, 0:1.

А выйграў турнір, які ў 2005 годзе, армянскі гросмайстар Лявон Аранян.

«Залатая» Вольга

У румынскім горадзе Мамая прайшоў чэмпіят свету сярод юнакоў і дзяўчат ва ўзроставых катэгорыях ад 8 да 18 гадоў. Сярод соцен удзельнікаў былі і 26 беларускіх шахматыстаў. У выніку міжнародны майстар Вольга Бадэлька перамагла сярод дзяўчат да 16 гадоў, а Аріём Стрыбук быў трэцім сярод хлопчыкаў да 10 гадоў. У дзясяткі лепшых трапілі таксама Ліза Андруховіч (5-е месца сярод дзяўчынак да 10 гадоў) і Максім Царук (8-е сярод хлопчыкаў да 12 гадоў).

За Чэхіяй – Швейцарыя

У мінулы раз мы паведамлялі, што мацнейшы беларускі рашальнік шахматных кампазіцый Аляксандр Булаўка перамог у адкрытым чэмпіянаце Чэхіі па рашэнні. А неўзабаве ён выйграў і адкрыты чэмпіят Швейцарыі. Дарэчы, абодва турніры мелі статус этапу Кубку свету па рашэнні.

Праверце рашэнні

Задача В.Жылко ад 19 верасня рашаецца так: 1.Lb1 abF 2.C:b1 c2 3.Ca2 c3 4.Cf7x.

Першымі правільна адказалі Ігар Ананіч (Гродна), Васіль Жуковіч і Сяргей Коваль (Мінск).

Вадзім ЖЫЛКО.

Рэкламны адрзел:

narodnayav@gmail.com

тэл.: +375 29 8 444 725,
+375 29 111 30 77, +375 17 328-66-09

Адрас рэдакцыі:
220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
Рэкламны адрзел (017) 328-66-09.

nvonlineinfo@gmail.com <http://www.nv-online.info>

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны
рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІЧ

Паклопі ў рэдакцыі няма матчымаці раздзяляць і
вартасці нявыкарыстаны матчымаці, яна пакада
права ўстаўляць у перапіску за сабой. За інфарма-
цыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя
не адказвае. Могуць друкавацца матчымаці, у якіх
паказаны аўтары не падзяляюцца газетай. Пасвед-
чанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай
інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь
(пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224
ад 6 сакавіта 2000 г.). Надрукавана ў друкарні
дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва
«Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106

ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Падпісана ў друку 23.10.2017 у 17.00. Аформ 4 друку.
аркушы. Тираж 24 015 экз. Заказ № 3829.